

Ethische Principes van ICOMOS

Deze *Ethische Principes* werden aangenomen door de 18de Algemene Vergadering (Firenze, 2014) en vervangen de *Verklaring van het ethisch engagement* aangenomen door de 13de Algemene Vergadering (Madrid, 2002).

Inleiding

De Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) is een niet-gouvernementele organisatie begaan met de behartiging van de conservatie van het cultureel patrimonium (monumenten, monumentale gehelen en sites) zowel voor wat de materiële als de immateriële aspecten betreft, in al zijn verscheidenheid en authenticiteit.

ICOMOS streeft zijn doelstellingen na door zijn netwerk van leden en comités, door zijn activiteiten en door samenwerking met andere organisaties. De leden van ICOMOS hebben gemeenschappelijke principes. Zij vertegenwoordigen het volledige gamma van disciplines en bekwaamheden op het vlak van de conservatie van het cultureel erfgoed.

De Ethische Principes van ICOMOS leggen het engagement van de leden van ICOMOS en van zijn organen vast ten behoeve van de conservatie van het cultureel erfgoed en ook ten overstaan van ICOMOS zelf.

Artikel 1. Toepassingsveld

- a. De Ethische Principes zijn van toepassing voor alle leden van ICOMOS. Ze zijn ook van toepassing voor alle nationale comités, voor de wetenschappelijke comités en voor de andere organen van ICOMOS : de beschikkingen die slaan op de leden zijn *mutatis mutandis* ook van toepassing op de comités en op de andere organen.
- b. Door toe te treden tot ICOMOS en door de vernieuwing van hun bijdrage engageren de leden zich ertoe om de Ethische Principes na te leven.

Artikel 2. Ethische Principes ten overstaan van het culturele erfgoed

- a. De leden van ICOMOS verdedigen en bemoedigen de conservatie van het culturele erfgoed evenals de overdracht ervan aan de toekomstige generaties conform de objectieven van ICOMOS.
- b. De leden van ICOMOS verdedigen en moedigen het respect voor het culturele erfgoed aan. Zij stellen alles in het werk om het gebruik van en de interventies op het cultureel erfgoed met respect voor het erfgoed te laten verlopen.
- c. De leden van ICOMOS erkennen de economische, sociale en culturele betekenis van het erfgoed als factor van duurzame ontwikkeling, zowel op het lokale als op wereldvlak.
- d. De leden van ICOMOS erkennen en respecteren de vele zowel materiële als immateriële waarden van het cultureel erfgoed, als bron van verrijking voor de mensheid, zelfs als verscheidene groepen en lokale bevolkingen er een verschillende betekenis aan geven.
- e. Als het cultureel erfgoed bedreigd is door een immanent gevaar of in verval verkeert, bieden de leden van ICOMOS alle mogelijke en toepasselijke hulp voor de conservering, evenwel zonder hun gezondheid en hun veiligheid of die van hun omgeving in gevaar te brengen.

Artikel 3. Ethische Principes ten overstaan van het publiek en de lokale bevolking

- a. De leden van ICOMOS erkennen dat ze een algemene morele verplichting hebben tegenover de huidige en toekomstige generaties voor de conservering en de overdracht van het cultureel erfgoed ; ze hebben een specifieke verplichting voor wat de activiteiten betreft waarvoor ze verantwoordelijk zijn.
- b. De leden van ICOMOS zetten alles in het werk opdat rekening zou gehouden worden met het algemeen belang in de beslissingen met betrekking tot het cultureel erfgoed.
- c. De leden van ICOMOS erkennen het belang van het betrekken van de plaatselijke bevolking bij de conservering van het cultureel erfgoed. Zij werken samen met de personen en gemeenschappen die bij het cultureel erfgoed betrokken zijn.
- d. De leden van ICOMOS erkennen en waarderen het samen bestaan van culturele waarden voor zover ze geen afbreuk doen aan de Rechten van de mens en aan de fundamentele vrijheden gewaarborgd door de Universele Verklaring van de Rechten van de Mensheid of aan andere internationale instrumenten.
- e. De leden van ICOMOS moedigen de acties tot sensibilisering van het publiek voor het cultureel erfgoed aan, zowel op het plaatselijke als op wereldniveau, en zowel deze die de waardering, de toegankelijkheid als de steun voor het behoud betreffen.

Artikel 4. Ethische Principes voor uitmuntend optreden

- a. De leden van ICOMOS geven de best mogelijke raad en diensten in hun competentiedomein voor wat de conservering van het cultureel erfgoed betreft.
- b. De leden van ICOMOS moeten op de hoogte zijn van de doctrinaire teksten aangenomen door de Algemene Vergaderingen van ICOMOS. Zij informeren zich over de conventies, aanbevelingen en oriëntaties met betrekking tot de conservering van het cultureel erfgoed, die aangenomen zijn door UNESCO en door andere internationale organisaties die toepasselijk zijn op hun handelen.
- c. De leden van ICOMOS laten zich leiden door professionalisme en staan open voor samenwerking.
 1. De leden van ICOMOS handelen objectief, nauwgezet en wetenschappelijk.
 2. De leden van ICOMOS onderhouden, perfectioneren en actualiseren hun kennis op het vlak van het cultureel erfgoed.
 3. De leden van ICOMOS erkennen dat de conservering van het cultureel erfgoed een interdisciplinaire benadering vereist en moedigen de samenwerking aan in multidisciplinaire equipes van professionelen, beleidsmakers en andere betrokken partijen.
 4. De leden van ICOMOS respecteren de culturele diversiteit en taaldiversiteit.
 5. De leden van ICOMOS waken erover dat het algemeen kader en de context van hun handelen, ook als het over onenigheden van welke aard dan ook gaat , duidelijk zouden geëxpliciteerd worden.
 6. De leden van ICOMOS waken erover dat volledige, duurzame en toegankelijke dossiers met betrekking tot conserveringshandelingen die onder hun verantwoordelijkheid zijn ondernomen, zouden samengesteld worden en snel gedeponereerd in voor het publiek toegankelijke archiefdepots, en dit rekening houdend met culturele gevoeligheden en bewaringsobjectieven.

- d. De leden van ICOMOS die opgeroepen worden om tussen te komen met betrekking tot cultureel erfgoed zetten alle zorgen, competenties en doorverwijzingen in die geredelijk kunnen verwacht worden opdat de beslissingen over het cultureel erfgoed goed verduidelijkt en gefundeerd zouden zijn.
 - 1. De leden van ICOMOS waken er over dat hun beslissingen over conservering van cultureel erfgoed zouden gefundeerd zijn op deskundigheid en op adequate opzoekingen en dat ze beantwoorden aan de actuele normen.
 - 2. De leden van ICOMOS doen alles wat in hun macht ligt om de verschillende realistische opties te laten onderzoeken en deze die aanvaard worden naar behoren te verantwoorden.
 - 3. De leden van ICOMOS doen alles wat in hun macht ligt om de belangrijke keuzes in de projecten van conservering van cultureel erfgoed het resultaat zouden zijn van een interdisciplinair reflexieparcours.

Artikel 5. Ethisch gedrag

- a. De leden van ICOMOS laten zich leiden door een geest van openheid, tolerantie, eerlijkheid, onafhankelijkheid, onpartijdigheid en verantwoordelijkheidszin.
 - 1. De leden van ICOMOS moeten ieder belangenconflict wat hen betreft, zowel schijnbaar als reëel, vermijden of in desbetreffende geval er kennis van geven, zodat de onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit in de uitoefening van hun activiteiten niet kwalijk zou bezwaard worden. De leden en comités van ICOMOS mogen geen geschenken, vrijheden of andere voordelen aanvaarden of geven die hun onafhankelijkheid zou kunnen beïnvloeden of die nog maar de indruk kunnen geven hun onafhankelijkheid te beïnvloeden.
 - 2. De leden van ICOMOS moeten vermijden om zowel rechter als partij te zijn : als ze betrokken zijn bij de behandeling van een welbepaald dossier en als ze tevens deel uitmaken van consultatieve of beslissingsinstanties van plaatselijke, nationale of internationale aard, kunnen ze geen deel hebben in de beslissing.
 - 3. De leden van ICOMOS moeten de eventueel vertrouwelijke aard van de gegevens respecteren, ook voor wat betreft de documenten, adviezen en discussies waartoe ze toegang kunnen hebben bij de uitoefening van hun activiteiten.
- b. De leden van ICOMOS respecteren en erkennen het intellectuele werk van anderen. Ze moeten de intellectuele, materiële en praktische bijdragen van andere betrokkenen citeren, er naar verwijzen en op preciese en trouwe wijze publiceren.
- c. De leden van ICOMOS moeten verduidelijken of de standpunten en professionele opvattingen die ze verkondigen de hunne zijn of deze van de instelling die ze vertegenwoordigen.
- d. De leden van ICOMOS verzetten zich tegen een vervormde manier van voorstellen en tegen onjuiste informatie over cultureel erfgoed of de activiteiten van conservering ervan ; zij verzetten zich tegen elke vorm van achterhouden of manipuleren van gegevens of vondsten.

Artikel 6. Ethische Principes tegenover ICOMOS en zijn leden

- a. De leden van ICOMOS handelen collegiaal, loyaal en met respect tegenover de andere leden.

- b. De leden van ICOMOS moedigen de kennisuitwisseling aan door ter beschikking stelling van informatie en ervaringen binnen ICOMOS, bij voorkeur op internationaal niveau.
- c. De leden van ICOMOS treden op als mentor voor jonge collega's en delen hun kennis en ervaringen in een geest van solidariteit tussen de generaties.
- d. De leden van ICOMOS mogen zich voor hun persoonlijk belang niet beroepen op hun plaats binnen ICOMOS of mogen hiertoe geen gebruik maken van vertrouwelijke informatie bekomen ten gevolge van hun inzet voor ICOMOS.
- e. De leden van ICOMOS belast met een zending die hen door ICOMOS werd toevertrouwd zijn gehouden zich te schikken naar de specifieke richtlijnen die eventueel door de Raad van Bestuur van ICOMOS voor deze zending werden meegegeven. Zo zijn de leden van ICOMOS betrokken bij een actie van de Conventie voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk Werelderfgoed (1972) op vraag van ICOMOS verplicht om zich te houden aan de "*Principes voor het mandaat van ICOMOS voor het Werelderfgoed*", die hierbij zijn gevoegd en aan de latere actualisering ervan.
- f. De leden van ICOMOS handelen met verantwoordelijkheidszin ten overstaan van de organisatie en behartigen de reputatie en het voortbestaan.
 1. De leden van ICOMOS moeten de Statuten van ICOMOS, deze van hun Nationaal Comité en het reglement van hun Internationaal Wetenschappelijk Comité respecteren.
 2. De leden van ICOMOS mogen de financiële situatie van ICOMOS of van zijn Comités niet in het gedrang brengen.
 3. De leden van ICOMOS moeten er zich van bewust zijn dat de naam en het logo van ICOMOS aan ICOMOS toebehoort.
 4. De leden van ICOMOS mogen niet handelen of spreken in naam van ICOMOS, noch voor één van zijn Comités zonder toelating van het betrokken orgaan en in dit geval moeten ze zich strikt houden aan het institutionele standpunt ervan.
 5. De kandidaten voor een functie binnen ICOMOS mogen campagne voeren via wegen die voor alle leden van ICOMOS toegankelijk zijn ; ze mogen geen beroep doen op de steun van hun land noch op openbare of privéorganisaties om voor hen campagne te voeren.

Artikel 7. In gebruikstelling en aanpassingen

- a. De nationale en internationale wetenschappelijke comités van ICOMOS verspreiden de ethische principes aan hun leden en waken over de toepassing ervan.
- b. Het niet respecteren van de Ethische Principes kan als fout worden vastgesteld. De vermeende fouten worden onderzocht en beoordeeld met het betrokken lid en kunnen aanleiding geven tot sancties, zoals vooropgesteld in artikel 7 van de Statuten van ICOMOS.
- c. De Nationale Comités en de Internationale Wetenschappelijke Comités van ICOMOS kunnen bijkomende ethische principes aannemen, voor zover ze niet in tegenspraak zijn met de Statuten van ICOMOS, met de onderhavige Ethische Principes of met een andere doctrinaire tekst van ICOMOS.
- d. De Ethische Principes worden minstens om de zes jaar opnieuw bekeken door de Beheerraad van ICOMOS, die er verslag over uitbrengt aan de Algemene Vergadering, conform met artikel 10 van de Statuten. De eventuele aanpassingen van de Ethische Principes van ICOMOS worden aanvaard door de Algemene Vergadering van ICOMOS, op voorstel van de Raad van Beheer.